

kunne gaa sammen i Udvalg med det nærværende, og det er jo da ikke utenkelig, at der kan sammenarbejdes et Forslag, hvorefter Enighed kan opnaas. — Jeg vilde have henvendt et Par Bemærkninger til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Gindenburg), men da jeg ser, at han er gaaet sin Vej, vil jeg ikke gjøre det, og det kan forsaavidt ogsaa være overflødig. Jeg skal dog sige, at naar han forment, at § 2 i vort Lovforslag gav Kvakksalverne en vis Ret til at tilføje Folk Skade, idet der kun staar, at han, hvis betydelig Skade afdækkes, kan straffes, er det ikke alene Tilfældet, at de autoriserede Læger have Lov til at tilføje Folk lidt Skade; men ogsaa megen Skade, og der kunde rimeligvis, naar det var nøiagtigt oplyst, opregnes mange Tilfælde; i hvilke de ikke alene have skadet deres Patienter, men endogsaa berøvet dem Livet, idet de nemlig, som jeg tror, ofte anvende saa skarpe Midler, at de have den modsatte Virkning til Følge af den, som skulde fremkaldes. I den Henseende tror jeg, at Kvakksalverne i Reglen ere meget forsigtige, idet de ikke anvende andre Midler end saadanne, der ingen Skade kunne gjøre. De kunne slaa feil, saaledes at de heller ikke gavne, men, naar galt skal være, er det dog bedre, at den gavnlige Virkning udbliiver, end at en stor Skade afdækkes. Med Hensyn til den Indvending, at vi opstille Regler, som ikke kunne overholdes, skal jeg endnu blot tilføje, at jeg er temmelig vis paa, at de Regler, vi nu have med Hensyn til Kvakksalverlovgivningens Overholbelse, overskrides i en ganske betydelig Grad. Den høitærede Minister kan være vis paa, at der her i Landet er mange Kvakksalvere, der søges af Lufinder og atter Lufinder, og dersom han formaaede at standse dem i deres Virksomhed, er jeg overbevist om, at han vilde faae at høre et saadant Skrig, at han vilde sige: Gud bevare mine Øren derfor, ja han vilde da maasse give Kvakksalverne Lov til igjen at praktisere.

Saad: Jeg vil blot forsøge paa, om jeg ikke kunde udfone lidt af den skarpe Modfætning mellem Meningerne, som er kommen frem i denne Sag, da jeg dog tror, at, fra hvilket Standpunkt, man end bedømmer Sagen, er det Formaal, hvorefter man stræber, i Hovedsagen det samme. Jeg skal bemærke, at naar jeg før talte om, at jeg troede, at man vanskelig gjennem de autoriserede Læger kunde vente en Beguntligelse af de uautoriserede, saa maa jeg dog dertil udtrykkelig bemærke, at det ingenlunde var den pekuniære Interesse hos disse Læger, som jeg antog her var den bevægende Grund. Jeg maa i den Retning stadfæste, hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Gindenburg) sagde. Jeg har kjendt mange, mange af de autoriserede Læger, der med den mest højhjertede Uegenyttighed ydede Lægehjælp til Fattige; ja endogsaa for egen Regning befojede Medicin, og hvad

der forøvrigt behøves til deres Pleie. Det er saaledes ikke denne Side af Sagen, der er den afgjørende; men det har været et Slags kranke Uegensjælelse, netop Fjælsken af Forurettelse, som disse Herrer havde, fordi de forment, at baade deres Uegenyttighed, deres Dygtighed og deres Interesse for deres Gjerning kunde berettigge dem til at anse sig for ubetinget at foretrække for de de uautoriserede Personer. Men hvad jeg vilde tillade mig at gjøre opmærksom paa, var, at det forekommer mig, at Sagen ikke alene ved Mødet idag, men under hele den offentlige Forhandling er bleven bragt ind i et urigtigt Spor, idet man stiller de uautoriserede og autoriserede Læger for skarpt i Modfætning til hinanden. Naar denne Sag var givet mere fri, ja var fuldstændig fri, saa er det min Overbevisning, at der vilde udvikle sig et ganske naturligt Forhold, hvor den uautoriserede Sygehjælp kun vilde blive brugt til en Slags Forundersøgelse for visse underordnede Sygdomstilfælde, eller indtil en Sygdom havde erklæret sig at være af en bestemt farlig Natur eller i enkelte Tilfælde, hvor de uautoriserede Læger maatte besiddes ganske overordentlige Fagkundskaber, medens derimod, hvor Sygdommen udvikler sig til en Sygdom af en bestemt farlig Natur, der ligger over deres Kræfter, der vilde de selv henvise til Brugen af en autoriseret Læge. Jeg veed et Tilfælde, hvor floge Koner eller floge Mænd, hvad man nu kalder dem, altid have gjort dette; saasnart Sygdommen tog en bestemt farlig Karakter, som gif ud over deres Erfaring og Evner, henviste de selv til en autoriseret Læge. Jeg indrømmer, at dette sjelden er Tilfældet; men hvorfor? Fordi de ikke godt kunne gjøre det, uden at det kommer til Lægens Kundskab, at den Syge i Forveien har benyttet en uautoriseret Læge, som derved kan blive udsat for Straf, og Følgen har været, at den autoriserede Læge meget ofte ikke er bleven kaldet, hvor det ellers vilde være flet. At der overhovedet ikke finder den naturlige Samarbejden Sted mellem den mindre dygtige og nærværende uautoriserede Læge og den fjernere boende og vanskeligere tilgængelige, men i de fleste farlige Tilfælde ogsaa mere sagkyndige autoriserede Læge, er sikkert; men denne Tilstand tror jeg vil kunne fjernes, naar der for den uautoriserede Læger, efter at der er blevet stillet saadanne offentlige Garantier for Retfærdighed og Samvittighedsfuldhed til ikke at paatage sig, hvad der ligger ud over deres Evner, kunde blive fri Udgang til at benyttes. Dette kunde naturligvis ske under saadant Straffeaansvar, at, forsaavidt de ikke vaagede over, at den autoriserede Læge blev tilkaldt i alvorlige Tilfælde, saa mistede de deres Frihed til at praktisere. Jeg mener derfor, at naar man vil se Sagen saaledes fra begge Sider, at den autoriserede Læge har sin naturlige Plads, og den uautoriserede sin, og at de kunne arbejde Saand i Saand med hinanden, vil det Meste af,